

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:728

av Cecilia Widegren (M)

RUT- och ROT-avdrag i Skaraborg

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att genomföra en konsekvensanalys av försämringen för jobbskapande reformer, t.ex. RUT- och ROT-avdragen, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utreda hur RUT-avdraget kan utvidgas och utvecklas i stället för att försämrats, t.ex. vad gäller att skapa fler jobb för unga och utrikesfödda, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att låta Statskontoret utreda RUT- och ROT-reformernas effekter på Sveriges ekonomi, arbetsmarknaden, jämställdhet och ungas jobb på arbetsmarknaden, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att låta Statskontoret följa de försämrade reformerna ur både ett ekonomiskt och ett jobbskapande perspektiv och återkomma till riksdagen senast i samband med nästa budgetproposition med en utvärdering, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förslag på hur ROT-avdraget kan utvecklas, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur RUT- och ROT-avdragen kan utvecklas för att underlätta vardagen för äldre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Både ROT- och RUT-avdragen är två lyckade reformer som skapat förutsättningar både för fler företag och för fler jobb – ett flertal människor har kunnat gå från arbetslöshet eller svartjobb till sysselsättning och på så vis kunnat bidra till det som är vårt gemensamma. Nya företag har kunnat starta och redan existerande företag har kunnat växa. Vänsterregeringen har halverat RUT-avdraget och sänkt ROT-avdraget från 50 till 30 procent, det är inte bara ett löftesbrott utan ett stort svek mot alla de som genom reformerna fått ett jobb att gå till. Antalet ROT- och RUT-bolag har minskat ordentligt

till följd av regeringens regeländringar, visar siffror från Skatteverket. Regeringen väljer att bortse från både statistik och samlad kunskap som talar för reformerna. Istället för att se hur RUT- och ROT-avdragen faktiskt hjälper många att gå från utanförskap i form av arbetslöshet eller svartjobb till att bli en del av samhället och därmed kunna bidra till det som är vårt gemensamma, ser regeringen till förlegade ideologier och gamla idéer om vad som räknas som ett riktigt jobb.

RUT-avdraget, som Alliansen införde 2007 och som ger skatteavdrag på hushållsnära tjänster, har varit en träffsäker reform för att både skapa vita jobb i en bransch som tidigare präglats av svartarbete, och sänka trösklarna till arbetsmarknaden i synnerhet för de som står längst ifrån den. ROT-reformen har även den varit effektiv och skapat nya jobb, och har även till stor del lyckats lösa svartjobben som varit även denna branschs främsta problem. Reformen har istället gett fler människor möjlighet att bidra till Sveriges välfärd genom att betala skatt.

Enligt Lagrådet så är det cirka 20 000 företag runt om i Sverige som tillhandahåller RUT-berättigade tjänster och år 2016 beräknas ungefär 780 000 skattskyldiga göra RUT-avdrag. Istället för att ha halverat RUT-avdraget borde regeringen ha breddat vägarna in på arbetsmarknaden genom att istället vidga RUT-avdraget. Istället för sänkt ROT-avdrag borde regeringen ställa sig frågan på vilket sätt denna sänkning skapar möjligheter till fler jobb.

RUT- och ROT-avdragens effekter i Skaraborg

Sedan 2009 finns över 800 fler företag i Skaraborg som erbjuder ROT och drygt 230 fler företag som erbjuder RUT, enligt statistik från Skatteverket.

Bara på något år valde över 30 000 skaraborgare att nyttja ROT-avdragen och nästan 13 000 av alliansregeringens RUT-avdrag. I till exempel Mariestad har ROT och RUT växt i en snabbare takt än i riket. I Mariestad har det skett en sexdubbling av antalet Mariestadsbor som nyttjar RUT-avdraget; detta på bara några år. Både RUT och ROT har nyttjats allt mer i Sverige, vilket även gäller Mariestad och Skaraborg.

I Skaraborg ökade antalet företag som erbjuder RUT-tjänster från 112 till 355 mellan 2009 och 2013.

Det gäller inte minst Mariestad – 10 utövare 2009 mot 27 stycken år 2014. Dessvärre kommer förmodligen siffran att sjunka. Skaraborgare som nyttjar tjänster har under samma tidsperiod (2009–2013) gått från ca 2 500 till 12 600. Ökningen för Mariestad var ännu större då antalet Mariestadsbor som utnyttjade RUT-avdraget var 1 563 senaste året jämfört med 256 år 2009 (enl. Skatteverket), vilket är mer än en sexdubbling på 4 år. De företag som erbjuder ROT-tjänster i Skaraborg ökade från 1 010 till 1 834 mellan 2009 och 2013. Samtidigt har skaraborgarna som köpt ROT-tjänster ökat från 8 700 till 30 500 under perioden 2009–2013. Detta till ett belopp på nästan 400 miljoner kronor. För Mariestad var motsvarande siffror 759 och 2 532 till ett belopp på drygt 30 miljoner år 2013. De företag som erbjuder ROT-tjänster har i Mariestad ökat från 67 till 128 perioden 2009–2013. Angående RUT resp. ROT ligger Mariestad på rikssnittet och lite över enligt riksdagens utredningstjänst (dnr 2014:925). 9,8 % av Mariestadsborna utnyttjade ROT år 2012 och 5,5 % utnyttjade RUT. Detta kan jämföras med rikssnittet som 2012 (senaste data) låg på 9,8 % för ROT och 4,9 % för RUT. Det är därmed en större andel Mariestadsbor som utnyttjar ROT än de boende i Stockholm (motsv. siffra 8,8 % av de boende i Stockholms kommun och 7,5 % för Göteborg).

Avskaffandet av ROT väntas därmed drabba en större andel Mariestadsbor än de boende i våra största städer. All statistik från Skatteverket.

RUT- och ROT-avdrag som stöd för äldre

RUT-avdraget har visat sig bli allt viktigare, t ex för äldre och barnfamiljer. Det gör det lättare att få vardagen att fungera. Därför bör RUT-avdraget utökas särskilt för dem över 70 år. Genom att skära ner på byråkratiska gränser och göra det till ett hem-avdrag där fler enkla tjänster som görs i hemmet ger skattereduktion. Det gör också att fler får jobb och att fler kan starta företag.

Man bör även stärka äldres livssituation och ekonomi genom att det ska löna sig att jobba längre. Därför bör skatten sänkas för den som jobbar efter 64 år och det bör införas sänkta anställningskostnader för seniora medarbetare. Det ska också löna sig att ha jobbat och gjort rätt för sig hela livet.

RUT-avdraget bör därtill breddas till ett mer omfattande hem-avdrag för de över 70 år, där fler eller alla enklare tjänster i hemmet berättigar till skattereduktion. Det kan till exempel handla om att röja garage eller vind, flytta tunga möbler, åka med skräp till återvinningen, rasta hundar eller hjälpa till att komma ut i friska luften.

Cecilia Widegren (M)